

Brüssel, 26. mai 2020
(OR. en)

8265/20

JEUN 36
EMPL 253
SOC 326
REGIO 100
AGRI 147
TRANS 227
EDUC 196
SUSTDEV 57
ENV 281
FC 39

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 7807/20

Teema: Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate
järelused „Noorte võimaluste suurendamine maa- ja äärepoolsetes
piirkondades“

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järelused „Noorte võimaluste suurendamine maa- ja äärepoolsetes piirkondades“, mille nõukogu võttis 25. mail 2020 vastu kirjaliku menetluse teel vastavalt nõukogu kodukorra artikli 12 lõike 1 esimesele lõigule ja nõukogu otsuse 2020/556 artiklile 1.

Vastavalt alaliste esindajate komitee 14. mai 2020. aasta otsusele edastatakse järelused avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas*.

Noorte võimaluste suurendamine maa- ja äärepoolsetes piirkondades

– Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused –

**NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE
ESINDAJAD,**

TUNNISTADES, ET

1. kõikidel noortel peaksid olenemata takistustest, sealhulgas geograafilistest probleemidest, olema võrdsed isikliku ja kutsealase arengu võimalused. Nimetatud probleemid muutuvad veelgi suuremaks ülemaailmsete kriiside, nagu koroonaviiruse (COVID-19) kriis, aegadel, kuna nendega kaasnevad häired ühiskonna toimimises ja neil on majanduslikud tagajärjed, samuti võivad nad noori veel lisaks nõrgestada ja isoleerida;
2. ELi strateegilises tegevuskavas 2019–2024¹ tunnistatakse, et ebavõrdsus, mis mõjutab eriti noori inimesi, kujutab endast suurt poliitilist, sotsiaalset ja majanduslikku riski; arenemas on põlvkondade, territoriaalne ja haridusalane lõhe ning tekkimas on uued tõrjutuse vormid;

¹ Vastu võtnud Euroopa Ülemkogu 20. juunil 2019.

3. veel hiljaaegu elas ligi kolmandik ELi elanikkonnast, sealhulgas märkimisväärne hulk noori, maapiirkondades². On selge, et eri liikmesriikides on nii maa- kui ka äärepoolsete piirkondade rahvastikutihedus ja demograafiline struktuur erinev. Teiselt poolt leetakse, et linnastumisel kui ühel praegusel peamisel muutuste tõukejõul on oluline mõju ELi tulevastele poliitikatele³;
4. Euroopa Liidu elanikkond vananeb. See protsess on veelgi ilmsem maa- ja äärepoolsetes piirkondades ning sellest tulenevalt on neis piirkondades eakamate inimeste osakaal suurem kõikides liikmesriikides⁴. Selline põlvkondadevaheline ja geograafiline tasakaalustamatus, eriti kui sellega kaasnevad viletsamad sotsiaal-majanduslikud tingimused, tekitab probleeme luua ja säilitada ulatuslikke tugiteenuseid ja kestlikke teenuste taristuid, mis vastavad kõikide vajadustele, ning seega võib sellel olla pikaajaline mõju sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja solidaarsusele maa- ja äärepoolsetes piirkondades;
5. võrdsus ja mittediskrimineerimine, kaasatus ja noorte osalemine kuuluvad ELi noortestrategia 2019–2027 juhtpõhimõtete hulka ning strateegias on võetud arvesse noorte arvamusi, nagu need on väljendatud Euroopa noorte eesmärkides ja ELi noortedialoogi protsessis. Eriti Euroopa noorte eesmärgiga nr 6 (maapiirkondade noorte kaasamine) püütakse luua tingimused, mis võimaldaksid noortel oma õigusi kasutada ja rakendada oma potentsiaali maapiirkondades;

² Eurostati andmetel elas 2018. aastal 49,2% 15–24aastastest noortest maapiirkonnas (ELi 28 liikmesriigi elanikkond omandatud haridustaseme, soo, vanuse ja linnastumise astme järgi (%)).

³ https://espas.secure.europarl.europa.eu/orbis/sites/default/files/generated/document/en/ESPAS_Report2019.pdf (*Global trends to 2030 – Challenges and Choices for Europe, ESPAS, aprill 2019*).

⁴ https://www.unece.org/fileadmin/DAM/pau/age/Policy_briefs/ECE-WG1-25.pdf (*UNECE Policy Brief on Ageing No. 18 (2017)*)

6. noored on nimetanud keskkonna- ja kliimaküsimused üheks neist valdkondadest, millega EL peab tegelema esmajärjekorras⁵. Kliimamuutuste vastu võitlemine on üks olulistest tulevaste poliitikate kujundamise teguritest⁶. Kuna maaelu arengul ja ELi struktuurifondidel on oluline roll ELi keskkonnaeesmärkide saavutamisel ning kliimamuutuste vastu võitlemisel, tuleks kaaluda selliste sektoritega nagu põllumajanduse, metsanduse, kalanduse või turismiga seotud täiendavate võimaluste pakkumist maa- ja äärepoolsete piirkondade noortele,

VÕTTES ARVESSE

7. maa- ja äärepoolsete piirkondade⁷ pakutavaid võimalusi, nagu looduslähedus, madalamad eluasemekulud⁸ ja suurem kogukonda kuulumise tunne⁹;
8. kitsendusi, mis tulenevad raskustest pääseda igal pool ELis enamikesse maa- ja äärepoolsetesse piirkondadesse, sealhulgas mõnele saarele,¹⁰ samuti liidu äärepoolseimatesse piirkondadesse¹¹ ning ülemeremaadele ja -territooriumidele¹²;

⁵<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/2224>

(Eurobaromeeter 478).

⁶ Vt joonealune märkus 3.

⁷ Vt lisas mõistete „maapiirkonnad“ ja „äärepoolsed piirkonnad“ määratlusi.

⁸ Selliste inimeste osakaal, kelle eluasemekulud on liiga suured, on ELi maapiirkondades väiksem (*European statistics on regions and cities*, 2018).

⁹ *Eurofound* (2019), *Is rural Europe being left behind?*, *European Quality of Life Survey 2016*, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luksemburg.

¹⁰ Asustatud väikesed saared, mis ei ole äärepoolseimad piirkonnad ega ülemeremaad ja -territooriumid, ent kuhu on raske pääseda sildade puudumise, õhu- ja meretranspordi vähesuse või muude sarnaste tegurite tõttu (vt lisas mõiste „äärepoolsed piirkonnad“ määratlust).

¹¹ Need, mis on loetletud ELi toimimise lepingu artiklis 349.

¹² Need, mis on loetletud ELi toimimise lepingu II lisas.

9. linnastumise protsess ja selle võimalikud mõjud maa- ja äärepoolsetele piirkondadele, eriti võttes arvesse elanikkonna suhtarvusi (noored/eakad, naised/mehed,¹³ kõrgkooli lõpetanud noored / kõrgkooli mitte astunud noored) ning vajadus tagada kommunaal- ja kommertsteenuste, vabaajategevuse, kvaliteetsete töökohtade ja hariduse, digi- ja füüsiliste taristute, ühistranspordi, eluaseme, sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuasutuste olemasolu ja kättesaadavus ning loodusvarade kestlikkus;
10. kui oluline on arvestada liikmesriikide noorte ideede, arvamuste ja loovusega, sealhulgas nendega, mis toodi esile ELi noortedialoogi seitsmenda tsükli konsultatsioonide käigus, ning Zagrebis 2020. aasta märtsis¹⁴ korraldatud ELi noortekonverentsi käigus konkreetse alateema „Võimalused maapiirkonna noortele“ raamistikus antud panustega;
11. maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavaid NEET-noori¹⁵ ning vajadust pöörata erilist tähelepanu nende haridus-, koolitus- ja tööhõiveväljavaadetele, kuna nende puhul on suurem oht, et nende võimaluste hulk on väiksem¹⁶ ning et majanduslikud tingimused¹⁷ mõjutavad neid rohkem võrreldes linnapiirkondades elavate NEET-noortega;
12. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide võetud kohustust rakendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja selle kestliku arengu eesmärgi, eriti elukeskkonna ja noortega seotud eesmärgi;

¹³ ELi maapiirkondades on naisi alla 50% maapiirkondade elanike koguarvust ning 45% majanduslikult aktiivsest rahvastikust. Analüüsi kohaselt on naiste tööhõive ELi maapiirkondades (vanuserühmas 15–64) suurenenud ajavahemikul 2013–2017 peaaegu 2%. (*The professional status of rural women in the EU*, Euroopa Parlament, 2019).

¹⁴ <https://mdomsp.gov.hr/UserDocsImages/Vijesti2020/Creating%20Opportunities%20for%20Youth%20-%20outcomes%20report%2027%20mar%202020.pdf>

¹⁵ Mittetöötavad ja mitteõppivad noored.

¹⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_young_people_neither_in_employment_nor_in_education_or_training#NETs:_analysis_by_degree_of_urbanisation

¹⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Impact_of_the_economic_crisis_on_unemployment.

13. noorsootööd kui väärtuslikku vahendit, mille abil käsitleda maa- ja linnakeskkonna vahelisi erinevusi, kuna sellel on potentsiaal aidata kaasata erinevas vanuses ja erineva taustaga noori, kaasa arvatud neid, kellel on oht jääda teistest maha, erinevatesse tegevustesse nende kohalikus kogukonnas;
14. ettevõtlustegevuse kaudu pakutavaid töövõimalusi, sealhulgas osalemist sotsiaalsetes ettevõtetes¹⁸. Viimatinimetatud vahend võimaldab noortel lahendada asjakohaselt sotsiaalseid ja tööhõivega seotud probleeme ning annab võimaluse kasutada tõhusalt ja kestlikult olemasolevaid loodusvarasid ja inimressursse;
15. selles kontekstis sotsiaal- ja solidaarsusmajanduse tegevusi,¹⁹ mis võivad aidata parandada maa- ja äärepoolsete piirkondade majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning sellest tulenevalt loovad võimaluse vastata maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte vajadustele ja püüdlustele;
16. vabatahtlikku tegevust, mis kodanikuaktiivsuse ühe väljendusviisina võib aidata tagada noorte sotsiaalse kaasamise maa- ja äärepoolsetes piirkondades ning edendada põlvkondadevahelist solidaarsust maa- ja äärepoolsetes piirkondades, eriti suurendada kogukondade vastupanuvõimet tulla toime raskuste ja kriisidega, nagu COVID-19;
17. liikmesriikide piirialadel asuvate äärepoolsete ja maapiirkondade piiriülest koostööd, mis võiks toetada nende arengut, andes seega noortele lisavõimalusi hariduse ja koolituse, töö, tervishoiu, sotsiaal- ja vabaajategevuse valdkonnas,

¹⁸ Vt määratlus lisas.

¹⁹ Vt määratlus lisas.

KUTSUB LIHKMESRIIKE ÜLES SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTTE KOHASELT JA ASJAKOHASTEL TASANDITEL

18. edendama sektoriüleseid lähenemisviise selliste noortepoliitikate ja seonduvate strateegiate väljatöötamisel, millega vähendada ebavõrdsust linna- ning maa- ja äärepoolsete piirkondade vahel;
19. lisama asjakohastesse strateegiatesse ja poliitikatesse vajaduse korral tegevuskavasid või meetmeid, mis kajastavad maa- ja äärepoolsete piirkondade noorte väljavaateid ja vaatekohti. Nimetatud tegevuskavad ja meetmed tuleks töötada välja teadmiste, tõendus põhiste materjalide, parimate tavade, noortega peetavate konsultatsioonide ning samuti kogutud ja muu hulgas soo, puude või muude asjakohaste tunnuste alusel liigendatud andmete põhjal, eriti juhul, kui asjaomased teenused ja/või taristud puuduvad või neid on vaja parandada;
20. edendama maa- ja äärepoolsetes piirkondades tõhusaid omavalitsusüksuste vahelise, noorte valdkonnas tehtava koostöö mudeleid, et suurendada teadlikkust ja jagada parimaid tavasid ja kogemusi erinevate teenuse osutajate hulgas;
21. edendama ja hõlbustama maa- ja äärepoolsetes piirkondades erineva taustaga noorte kodanikuaktiivsust ja tähenduslikku osalemist neid mõjutavate küsimuste kohta otsuste tegemise protsessis asjakohaste vahendite kaudu, näiteks kohaliku tasandi noorte osaluskogud ja uued osalusvormid; soodustama vajaduse korral asjakohaste haldusasutuste vahelist koostööd kõigil tasanditel, kaasates samal ajal noori avalike (analoog- või digi-) konsultatsioonide vahendusel; julgustama haldusasutusi hõlbustama noorte juhitud organisatsioonide tööd; ning toetama noorsootöö tegevuste pakkujaid ning läbiviijaid kõigil tasanditel, sealhulgas mobiilse noorsootöö pakkujaid;

22. edendama ja parandama veelgi põlvkondadevahelist arusaamist, dialoogi ja solidaarsust, et toetada vastastikku kasulikku kogemuste vahetamist põlvkondade vahel ning julgustama noori alustama osalemist ja jääma aktiivselt osalema maa- ja äärepoolsete piirkondade kohalike kogukondade elus, sealhulgas põllumajanduslikes pereettevõtetes;
23. edendama takistamatut osalemist vabatahtlikes ja solidaartegevustes kui vahendit, mis toetab kõikide noorte ning eriti maa- ja äärepoolsete piirkondade noorte sotsiaalset kaasamist;
24. tegema täiendavaid jõupingutusi regulaarse, kestliku ja taskukohase ühistranspordi tagamiseks, et paremini ühendada linna- ning maa- ja äärepoolsed piirkonnad;
25. parandama vajaduse korral infotehnoloogiataristut, sealhulgas kiiret lairibaühendust, et laiendada juurdepääsu digitehnoloogiate ja -teenuste kasutamisele;
26. edendama vajaduse korral noortekohtade loomist²⁰ või vajaduse korral täiustama olemasolevaid noortekohti, samuti edendama maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte kaugjuurdepääsu eri liiki teenustele, sealhulgas noorsootöö teenustele, nagu digitaalne ja nutikas noorsootöö; samuti soodustama selliste erinevate mobiilsete teenuste kasutuselevõtmist, mis on seotud näiteks vabaajategevuste ja nõustamisega, ning multifunktsionaalsete teeninduskeskuste loomist,

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA EUROOPA KOMISJONI ÜLES NENDE VASTAVA PÄDEVUSE PIIRES

27. edendama sünergiaid noortevaldkonna ja muude erinevate ELi algatuste ja vahendite vahel, nagu programm „Erasmus+“, noortegarantii, Euroopa solidaarsuskorpus, Euroopa Sotsiaalfond või EU Interreg,²¹ eesmärgiga suurendada maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte teavitamist ja hõlbustada nende juurdepääsu nimetatud programmidele, samuti lihtsustama halduskorda kui nende ees seisvate probleemide käsitlemise vahendit;

²⁰ Vt määratlus lisas.

²¹ <https://interreg.eu/>

28. julgustama vahetama parimaid tavaid selliste võimaluste kasutamisel, mida pakuvad noortega seotud programmid ja poliitikad, nagu programm „Erasmus+“, Euroopa solidaarsuskorpus ja noortegarantii, samuti muud asjakohased ELi vahendid, nagu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ning Euroopa Regionaalarengu Fond, et parandada noorte tööalast konkurentsivõimet, liikuvust ja osalemist ning edendada ELi väärtusi²²; jagama tavaid solidaarsuse ja kogukonna arendamise vallas, eriti kriisiaegadel, ning suurendama sotsiaalset ühtekuuluvust maa- ja äärepoolsetes kogukondades;
29. korraldama ühist õppimistegevust, näiteks seminare, vastastikuse õppimisega seotud tegevusi või muid asjakohaseid ametliku või mitteametliku koostöö vorme, milles võiksid osaleda erinevate poliitikavaldkondade sidusrühmad, sealhulgas erineva geograafilise ja kultuurilise taustaga noored, et uurida sektoriülese ja piirkondadevahelise koostöö võimalusi teenustele juurdepääsu osas;
30. edendama veelgi maa- ja äärepoolsete piirkondade atraktiivsust, pöörates erilist tähelepanu nende eelistele ja võimalustele seoses kättesaadavate loodusvaradega, kui see on asjakohane, ning nende kestlikule kasutamisele, et suurendada teadlikkust ettevõtluse ning sotsiaal- ja solidaarsusmajandustegevuse²³ potentsiaalset, võttes arvesse, et olemasolevaid põllumajandustegevusi tuleks vajaduse korral säilitada ja edendada nii palju kui võimalik;
31. tegema rohkem jõupingutusi, et suurendada noorte ettevõtlusalaseid teadmisi, oskusi, pädevusi ja usaldust ettevõtluse ning sotsiaal- ja solidaarsusmajandustegevuse potentsiaali suhtes maa- ja äärepoolsetes piirkondades, pöörates võimaluse korral tähelepanu noorte naiste osalusele²⁴;

²² Nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 2.

²³ Vt määratlus lisas.

²⁴ Vt joonealune märkus 13.

32. võtma maa- ja äärepoolsete piirkondade noortega seotud tulevaste poliitikate ja meetmete kujundamisel arvesse keskkonnaküsimusi ja kliimamuutusi, eriti viimaseid teaduslikke tulemusi, ning pakkuma vajaduse korral asjakohast haridust, koolitust ja juurdepääsu teabele, et suurendada maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte teadlikkust ja soodustada nende osalemist keskkonna- ja kliimaküsimustes;
33. tegema vajaduse korral rohkem jõupingutusi, et julgustada noori maa- ja äärepoolsetes piirkondades osalema põllumajandus-²⁵ ja muudes majandustegevustes erinevate vahendite abil, näiteks ettevõtluse alustamise toetused, sissetulekuga seotud stiimulid, noorte omaalgatuste toetamine ning sihipärane haridus ja koolitus;
34. soodustama asjakohaste sidusrühmade vahelist koostööd üldise eesmärgiga rakendada noorte õigust kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestavale õppele maa- ja äärepoolsetes piirkondades, pöörates erilist tähelepanu haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamisele ning haridusele, koolitusele ja töökohtadele võrdse juurdepääsu võimaluste suurendamisele;
35. edendama digiharidust ja -koolitust, samuti mitteformaalset õppimise ja noorsootöö võimalusi, et parandada digioskuste ja -pädevuste üldist taset ning et hoida ära maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte isolatsiooni ning leevendada selliste kriiside nagu COVID-19 mõju, näiteks hõlbustades vajaduse korral juurdepääsu internetile ja IKT-seadmetele²⁶ kõikides maa- ja äärepoolsetes piirkondades;
36. soodustama koostööd ELi maa- ja äärepoolsete piirialade vahel, kasutades ära asjakohaseid programme, nagu EU Interreg, et parandada kohalike noorte võimalusi;
37. jätkama maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavaid noori mõjutavate probleemide uurimist ja arutamist olemasolevate algatuste rakendamisel ja uute algatuste väljatöötamisel nagu maapiirkondade pikaajaline visioon, ning asjakohasel juhul Euroopa tuleviku teemalise konverentsiga seotud tegevuse raames, Euroopa haridusruum aastaks 2025, ajakohastatud digiõppe tegevuskava, kliimapakt ja tugevdatud noortegarantii,

²⁵ Näiteks ainult 6% kõikidest Euroopa Liidu põllumajandusettevõtetest kuuluvad alla 35aastastele põllumajandusettevõtjatele ning oluliseks väljakutseks on see, kuidas veenda suuremat hulka noori alustama põllumajandustegevust (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/income-support/young-farmers_en).

²⁶ Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia.

KUTSUB EUROOPA KOMISJONI ÜLES

38. kaaluma uuringute ja analüüside tegemist selliste olemasolevate vahendite abil nagu Youth Wiki ning koguma (muu hulgas soo, puude või muu asjakohase tunnuse järgi) liigendatud andmeid küsimuste kohta, mis on seotud noortega ja nende heaoluga maa- ja äärepoolsetes piirkondades, et aidata parandada teadmisi, tõendeid ja andmeid, millest juhinduda poliitika kujundamisel kõikidel tasanditel, pidades meeles ka vajadust kasutada võimalikke järelevalvemehhanisme;
39. soodustama sünergiaid ELi noortepoliitika ja muude asjakohaste ELi poliitikate ja programmide vahel, näiteks maaelu arengu, põllumajanduse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse valdkonnas, sealhulgas edendades sellega seoses ELi noortedialoogi tulemuste rakendamist;
40. edendama piisava tähelepanu pööramist maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte probleemidele Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukogu noortepartnerluse kohastes tegevustes²⁷,

KUTSUB ELi NOORTESEKTORIT²⁸ ÜLES

41. toetama püüdlusi tõsta maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte ja üldiselt elanikkonna teadlikkust nende kogukonnas olemasolevatest võimalustest, et ühelt poolt edendada tööga seotud ja kutsealaseid võimalusi ning teisalt kasutada kõnealuses sektoris kättesaadavaid meetmeid maanoori puudutavate stereotüüpide muutmiseks ning levitada proaktiivselt positiivset kuvandit maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavatest noortest;
42. kasutama maksimaalselt ära programmi „Erasmus+“, Euroopa solidaarsuskorpuse ja muude asjakohaste ELi programmide pakutavaid võimalusi, et rakendada maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavate noorte meeste ja naiste potentsiaali.

²⁷ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership>

²⁸ Vt määratlus lisas.

A. Viited

Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajad võtavad käesolevate järelduste vastuvõtmisel teadmiseks järgmised dokumendid:

- ELi strateegiline tegevuskava 2019–2024²⁹
- Euroopa Liidu Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon noortevaldkonnas tehtava Euroopa koostöö raamistiku kohta: Euroopa Liidu noortestrategia 2019–2027 (ELT C 456/01, 2018)³⁰
- *Recommendation of the Committee of Ministers to Member States on the access of young people from disadvantaged neighbourhoods to social rights (CM/Rec(2015)3)* – Euroopa Nõukogu³¹
- Nõukogu järeldused digitaalse noorsootöö kohta³²
- Nõukogu järeldused noorte ja töö tuleviku kohta³³

²⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39914/a-new-strategic-agenda-2019-2024.pdf>

³⁰ ELT C 456, 18.12.2018, lk 1–22.

³¹ <https://www.coe.int/en/web/youth/-/recommendation-on-the-access-of-young-people-from-disadvantaged-neighbourhoods-to-social-rights>

³² ELT C 414, 10.12.2019, lk 2–6.

³³ ELT C 189, 5.6.2019, lk 28–33.

- Nõukogu järeldused noorsootöötajate hariduse ja koolituse kohta³⁴
- Nõukogu järeldused, milles käsitletakse noorte rolli Euroopa Liidu demograafiliste probleemide lahendamisel³⁵
- Nõukogu järeldused, mis käsitlevad noorte ettevõtluse edendamist noorte sotsiaalse kaasatuse soodustamiseks³⁶
- Nõukogu järeldused nutika noorsootöö kohta³⁷
- ELi noortedialoogi seitsmes tsükkel: ELi noortedialoogi alase tegevuse tulemused liikmesriikides ja kogu Euroopas „Võimaluste loomine noorte jaoks“³⁸
- *European Charter on Local Youth work (EGL)*³⁹
- *Erasmus + Inclusion & Diversity Strategy in the Field of Youth (2014)*⁴⁰
- Kestliku arengu tegevuskava 2030⁴¹
- Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta⁴²
- Nõukogu 22. mai 2018. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes⁴³

³⁴ ELT C 412, 9.12.2019, lk 12–15.

³⁵ ELT C 196, 8.6.2018, lk 16–19.

³⁶ ELT C 183, 14.6.2014, lk 18–21.

³⁷ ELT C 418, 7.12.2017, lk 2–5.

³⁸ https://europa.eu/youth/sites/default/files/euyd_youth_dialogue_findings_-_version_for_general_release_24th_feb_2020_1.pdf

³⁹ https://www.europegoeslocal.eu/wp-content/uploads/2019/10/20191002-egl-charter_ENG_online.pdf

⁴⁰ https://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

⁴¹ ÜRO Peaassamblee 25. septembri 2015. aasta resolutsioon A/RES/70.

⁴² ELT C 120, 26.4.2013, lk 1–6.

⁴³ ELT C 189, 4.6.2018, lk 1–13.

B. Mõisted

Käesolevates järeldustes kasutatakse järgmisi mõisteid.

„Maapiirkonnad“

Väljaspool linnaklastreid asuvad kohalikud haldusüksused, mille peamiseks tunnuseks on väiksem rahvastikutihedus, konkreetne sotsiaal-geograafiline ja kultuuriline kuvand, loodusvarade lähedus ja seega erinevad majanduslikud väljavaated, ent samal ajal on neil kindlakstehtud vajadused parandada noortele ja elanikkonnale üldiselt pakutavaid konkreetseid teenuseid.

„Äärepoolsed piirkonnad“

Kohalikud ja piirkondlikud haldusüksused, millest enamik asub väljaspool linnaklastreid ning mille tunnuseks on raske füüsiline juurdepääs peamiselt geograafilise/loodusliku eraldatuse tõttu (muu hulgas saared ja/või mäed) ning kus on piiratud või väiksema sagedusega ühistransport ja/või raskendatud digiühenduvus. Nimetatud piirkondadel võivad olla samad eespool mainitud „maapiirkondade“ tunnused. ELi toimimise lepingu artiklis 349 sätestatud ELi äärepoolsemaid piirkondi loetakse samuti äärepoolseteks piirkondadeks.

„Sotsiaalne ettevõte“

Sotsiaalne ettevõte on sotsiaalmajanduses osaleja, kelle põhieesmärk on pigem üldhuvi pakkuva sotsiaalse, ühiskondliku või keskkonnaalase mõju avaldamine kui omanikele või aktsionäridele kasumi teenimine. Sotsiaalne ettevõte pakub turule kaupu ja teenuseid uuenduslikul viisil tegutseva ettevõtjana ja kasutab oma kasumit eelkõige sotsiaalsete eesmärkide saavutamiseks. Seda juhitakse avatud ja vastutustundlikul viisil ning see kaasab eelkõige oma äritegevuse kaudu mõjutatavaid töötajaid, tarbijaid ja sidusrühmi⁴⁴.

⁴⁴ Sotsiaallettevõtluse algatus (SEC (2011)1278 final).

„Sotsiaal- ja solidaarmajandus“

Ettevõtted ja organisatsioonid (ühistud, vastastikuse abi ühingud, liidud, sihtasutused ja sotsiaalsed ettevõtted), mis pakuvad selle kogukonna, kelle teenistuses nad on, vajadustele vastavaid tooteid, teenuseid ja teadmisi, järgides konkreetseid sotsiaalseid ja keskkonna eesmärke ning edendades solidaarsust⁴⁵.

„Noortekohad“

Noorte juhitud füüsilised rajatised ja taristud, mis on iseseisvad, avatud ja turvalised, kõigile ligipääsetavad, pakuvad professionaalset arengutuge ning tagavad võimalused noorte osaluseks⁴⁶.

„ELi noortesektor“

Terminiga „ELi noortesektor“ viidatakse üldjuhul kogumile, mille moodustavad organisatsioonid, noorsootöötajad, akadeemiliste ringkondade liikmed, noorte kodanikuühiskonna või muu valdkonna eksperdid, kes tegelevad noortepoliitika arendamisega, viies ELis läbi noortevaldkonna tegevusi ja projekte⁴⁷.

⁴⁵ Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) määratlus.

⁴⁶ Euroopa Liidu noortestrateegia 2019–2027, 3. lisa „Euroopa noorte eesmärgid“, 9. eesmärgi neljas siht (ELT C 456, 18.12.2018, lk 16).

⁴⁷ Nõukogu järeltused noorte ja töö tuleviku kohta (vt joonealune märkus 33).